

El model de Llafranc

ENMIG DE LA DISBAUXA que ha presidit l'evolució del litoral giro-ní, s'han salvat aquí i allà petits oasis com ara Llafranc, un dels models a escala reduïda de com hauria pogut ser la Costa Brava si no haguéssim perdut el seny.

Annie Unland, estiuant a Llafranc des de fa més de trenta anys, ha investigat el perquè d'aquest miracle. I ho ha fet amb entusiasme i amb competència, amb rigor acadèmic i amb calidesa humana, amb precisió científica i amb la sensibilitat literària que li correspon per la seva condició de filòloga, llicenciada en lletres hispàniques. I és aquesta combinació feliç de les dades objectives amb la subjectivitat dels sentiments allò que distingeix el seu llibre dels que s'escriuen normalment aquí. L'obra té l'agudes

a d'anàlisi, l'elegància d'estil i el «toc francès» que hem admirat tantes vegades en la seva il·lustre compatriota Yvette Barbaza. L'obra refà la trajectòria de Llafranc des de la prehistòria fins als nostres dies, estudia la geografia, la demografia i l'economia del Llafranc modern i no s'està de denunciar atemptats urbanístics i ecològics. Però constata, per damunt dels disbarats ocasionals, allò que constitueix el doble miracle permanent del nucli: haver-se pogut deslliurar de l'urbanisme de formigó i de la colonització estrangera. I defineix, també, allò que és la seva doble gràcia: el punt dolç d'equilibri del seu caràcter residencial i familiar, tan allunyat de l'elitisme com del turisme de masses.

El llibre explica també que si Llafranc no s'ha espatllat com

altres indrets és perquè, en arribar l'allau depredadora del turisme, ja havia consolidat el seu propi model, fruit d'una acció combinada dels forasters i dels nadius que havia donat lloc a "un exemple reeixit d'ordenació del territori" (aquest és el títol de la tesi acadèmica que serveix de substrat a l'obra i amb la qual l'autora ha obtingut la graduació en una universitat francesa).

Fotos noves i velles, documents antics i moderns fan didàctica i expressiva l'exposició d'Annie Unland. Tot ha estat ordenat i col·locat en el lloc just, i el compaginador Pep Caballé ho ha fet lligar tot fins a convertir el volum en una petita joia bibliogràfica.

Narcís-Jordi Aragó

UNLAND, Annie.
Llafranc, entre la tradició i la modernitat.
Quaderns de Palafrugell. Ajuntament de Palafrugell/Diputació de Girona, 1996. 144 p.

El poder de la mirada

ELS EDUCADORS I ELS ARTISTES sempre han parlat de la necessitat de saber mirar, d'aprendre a mirar. Mai com ara no s'havia donat tanta importància a la mirada. Com diu l'artista i pedagog Ràfols Casamada, «la primera condició per veure és saber mirar; copsar el conjunt del nostre camp de visió i copsar-ne els detalls». Mirar l'objecte, mirar l'espai, mirar a fora, mirar endins; la mirada objectiva i la subjectiva.

Trac és un llibre d'educació artística elemental i exhaustiu alhora, extraordinàriament didàctic, basat en l'aprenentatge de la mirada i de l'observació. Servir-se d'ell és com entrar en un joc màgic entre els qüestionaris i els exercicis d'activitats. Roser Juanola, Joan Sala i Joan Vallès han sabut trobar una fórmula magis-

tral per fer que l'alumne, en un recorregut de set capítols, vagi des del traç a l'escriptura, des de la línia i la forma al color i les textures, passant per la geometria, l'arquitectura i la figura humana. Com a conseqüència d'aquest viatge per l'interior del llibre, el lector podrà estudiar l'art d'una manera racional i imaginativa a la vegada i constatar que la imatge i la mirada són efectivament comunicació, sobretot si van acompanyades d'un bon suport pedagògic.

Tenim a l'abast, doncs, un tractat per iniciar l'alumne, amb facilitat, amenitat i rigor, en l'aprenentatge de la percepció visual i fer-lo avançar així, pas a pas, pel camí que porta al coneixement de l'art, dels seus diversos llenguatges i tècniques, resse-

guint alhora la seva apassionant genealogia, des dels temps remots en què l'home va començar a "guixar" les parets del paleolític i passant per èpoques, corrents i conceptes diversos fins a arribar al present. La mirada del llibre, doncs, va dirigida també a fer contemplar i fer conèixer allò que no es pot ignorar: la nostra pròpia història.

La sàvia combinació dels dibuixos, les fotografies i les reproduccions d'obres artístiques converteix aquests elements gràfics en el complement perfecte del text. Imatge i lletra s'ordenen i s'ajuden equilibradament en aquest volum que entra pels ulls i que esdevé la millor demostració del poder de la mirada.

Mercè Huerta

JUANOLA, Roser;
SALA, Joan;
VALLÈS, Joan.
Trac. Educació visual i plàstica.
Educació Secundària, Primer Cicle.
Editorial Vicens Vives. Barcelona,
1996. 118 p.